

Retsudvalget
(Alm. del - bilag 831)
straffelovgivning
(Offentligt)

Besvarelse af spørgsmål nr. 284 af 24. marts 2000 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del - bilag 728).

Spørgsmål nr. 284:

"Ministeren bedes kommentere vedlagte artikel fra Ekstra Bladet den 22. marts 2000: "Jeg må ikke komme ud", herunder om ministeren mener, straffen er rimelig."

Svar:

Artiklen vedrører den 22-årige John Kohlhoff, der i henhold til et farlighedsdekret er anbragt på sikringsafdelingen, som er knyttet til amtsk hospitalet i Nykøbing Sjælland.

I artiklen anføres blandt andet, at afsigelsen af farlighedsdekreter sker, uden at sagerne nogensinde efterprøves ved en civil domstol, og at Retslægerådet optræder både som anklager og dommer, uden at der er ankemulighed. Endvidere anføres det, at Retslægerådet bestemmer, hvornår et farlighedsdekret skal ophæves, og om der kan meddeles udgangstilladelse til den pågældende.

Efter psykiatrilovens § 40 kan justitsministeren i ganske særlige tilfælde, hvor mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, bestemme, at en person, der er sindssyg, og som vedvarende udsætter andres liv eller legeme for alvorlig og overhængende fare, skal anbringes i sikringsafdelingen, som er knyttet til amtsk hospitalet i Nykøbing Sjælland. Afgørelsen træffes i form af et såkaldt farlighedsdekret.

Farlighedsdekretet er således en foranstaltning, der er nødvendig for at forhindre, at den pågældende volder skade på andre, og foranstaltningen har ikke karakter af en straf.

Afsigelsen af et farlighedsdekret kommer normalt kun på tale for personer, der allerede befinder sig på en psykiatrisk afdeling, og i praksis vil initiativet til afsigelse af et farlighedsdekret derfor komme fra overlægen på den pågældende afdeling. Denne vil sammen med indstillingen om afsigelse af et farlighedsdekret sende en erklæring til Justitsministeriet med en udførlig redegørelse om bl.a. patientens sygdom, behandling og udvist farlighed.

Justitsministeriet indhenter herefter en udtalelse fra Retslægerådet. Retslægerådets udtalelse indgår sammen med erklæringen fra overlægen i ministeriets afgørelsesgrundlag.

Afsiger Justitsministeriet et farlighedsdekret, skal Justitsministeriet inden 5 søgnedage indbringe sagen for byretten med henblik på efterprøvelse af frihedsberøvelsens lovlighed, jf. herved psykiatrilovens § 40, stk. 2. Domstolsprøvelsen er obligatorisk og skal således ske, uanset om patienten fremsætter anmodning herom. Byrettens afgørelse kan indbringes for landsretten.

Hvis retten godkender farlighedsdekretet, er det Justitsministeriet, der har kompetencen til administrativt at ophæve dekretet, jf. psykiatrilovens § 41, stk. 1. Inden Justitsministeriet

træffer afgørelse om ophævelse af farlighedsdekretet, indhenter ministeriet en udtalelse fra Retslægerådet. Justitsministeriets afslag på ophævelse af et farlighedsdekret kan efter psykiatrilovens § 41 indbringes for retten.

Et farlighedsdekret indebærer således i princippet en tidsubestemt anbringelse på sikringsafdelingen. Personalet på sikringsafdelingen er imidlertid gennem den daglige kontakt meget opmærksom på, om der er grundlag for at ophæve et farlighedsdekret, således at indgrebet ikke udstrækkes længere end nødvendigt.

Tilladelse til udgang for en person, der i henhold til et farlighedsdekret er anbragt på sikringsafdelingen, gives af Justitsministeriet. Afgørelsen træffes på baggrund af de oplysninger om patientens tilstand, som gives af sikringsafdelingen. Inden der første gang gives tilladelse til udgang for en patient, indhentes der desuden en udtalelse fra Retslægerådet.

Til orientering kan det oplyses, at Justitsministeriet for tiden overvejer, om kompetencen til at give udgangstilladelse i et vist omfang bør overføres til overlægen ved sikringsafdelingen.